

MAGYAR KURIR

Bétsből, Pénteken, Augustus' 20-dikán 1819.

Nagy Britannia.

It közelkezik most azon egész Proklamatsió, melyet a' Régens Princa az Anglus néphez intézett:

„György R. P.

„Mint hogy Nagy Britanniának különböző részeit, oly személyeknek támogatára, a' kik, vagy a' kik között személyek, másokkal való egygyetértéssel, az összesereglett néphez intézett lazzasztó és áruló beszédjeik által, az ezen három öszszekaptsolt Országokban fennálló Országlás és Constitúció, kiváltképpen pedig a' Parlamentum' alsó háza eránt, gyűlölséget és megvettetést okarnak gerjeszteni 's a' népet a' törvények eránt való engedetlenségre 's a' Királyi Felség' ő hatalma ellen való feltámadásra ingerlik — az ő Felsege nagy szának ellettvaló öszszgyülekezéseket tartottak —

„Mint hogy előnkbe terjesztetett, hogy ezen öszszgyülekezéseknek egygyikében (Linnin' ámban) az öszsze gyülekezett személyek a' törvényeknek gorembe megvetettedül egy néhik ajánlatott személyt (Walsleyt) a' mennyiben rajtuk állott valósággal híválosztottak és kineveztek a' végre, hogy az ő nevekben és érettek a' Parlamentum' alsó házában helyet foglaljon és voksoljon; 's hogy nem ok nélkül gondolhatjuk, hogy nem so-

lá több öszszgyülekezések is fognak hasonló törvénytelen czélzással tartattani —

„Mint hogy különböző lazzasztó és istentelen irások kinyomtatattak, közönségessé tettek 's nagy iparkodással elterjesztettek, a' végre, hogy a' feljebb említett plánumok előmozdittatassanak, 's hogy az ő Felsege jó és hűséges alattvalóinak elméjében fundamentum nélkül való tüzeskedés és kedvetlenkedés gerjesztődjék —

„Mivel hogy értésünkre esett, hogy a' nyughatatlanok oly czélzással, hogy istentelen plánumaikat annál jobb módon végrehajthassák, az Ország' több részében titkon és a' törvényekkel ellenkező módon öszszgyülekezvén, katonai készüléket 's fegyverben való gyakorlati próbákat tettek.“

„Mivel hogy ezen Orzágnak szerentsés és boldog volta, az Egék' segedel-mével kiváltképpen attól függ, hogy az alattvalók magokat a' törvényeknek kötelesség szerént alójok adják, hogy a' Parlamentum' igazságos volta és böltsessége eránt bizodatommal legyenek, 's az Országlás és Constitúció eránt örökké azzal az allandó jó indulattal viseltessenek, a' mely ezen Ország' lakosainak szívekben mind ez idők meg leani tapasztaltatott —

„És mivel hogy mi semmit oly nagyon nem ohajtunk, mint azt, hogy a' Státus' boldogságát és Lelkeségét fenn tartathassuk, 's ő Felsegének minden

„alattvalóit a' szabadsággal és a' magok jussaikkal való elhözés eránt bátorságosokká tessük —

„Mind ezekhez képpeszt álhatosan meghatározván magunkban, hogy a' fenn elbeszélte istentelen, lázszító, és Felség áruló mesterkedéseket semmivé tegyük, jónak találtuk az ő Felsége Titkos Tanácsának nevében és részéről ezen Királyi Proklamatiókat közönségessé tétetni, egész nyilvánossággal megintvén az ő Felsége' minden alattvalóit, hogy minden iparkodások eránt, mellyek a' törvényeknek 's az ezen Országban ily szerentesen fennálló Constitúciónak felfordítására ezeloznak, nagy vigyázással legyenek; 's magokat minden olyan eszközkhöz való nyulástól, mellyek a' békeséggel és a' társasági jó rendel meg nem egygyeznek, tartoztassák meg; arra is hathatósan intvén őket, hogy azon lépéseket, mellyek az említett veszedelmeknek elhozására ezeloznak, megakadályoztatásán 's elfordittatásán megszűnés nélkül és egész erejek által iparkodjanak. Leghathatósabban szivekre kötjük az ő Felsége' minden túséges alattvalóinak, hogy a' hadi és katonai gyakorlásoknak tététől magokat elvonnyák, mert különben önnön károkkal tartoznak azokért felelni —

„és mi megparantsoljuk minden városok, mező városok és egyesületek Elöljáróiknak, békességszerző biráinak (békebiráinak), Scherifjeinek, (Politizai tisztjeinek), 's a' Nagy Britanniában találtató minden egyéb tisztikaroknak, hogy a' magok keze alá tartozó kerületekben szorgalmatos nyomozásokat tegyenek, a' végre, hogy az olyan istentelen és lázszító irásoknak, mellyekről fenn emlékeztünk, szerzőik, kinyomtatójik, 's elterjesztőik, felfedeztethessenek 's ítélszék elejébe állittathassanak, továbbá, hogy minden kigondolható iparkodással

azon legyenek, hogy mind azokat az embereket az igazság' kezébe adják, kik magokat azon tekintetben bünösökké tették vagy még ezután bünösökké fogják tenni, hogy a' néphez lázszító beszédeket tartottak vagy tartani fognak, vagy a' kik valami olyan felkelésbe vagy alká' melly törvénytelen öszszegyülekezésbe avatkoztak vagy avatkozni fognak, akár mitsoda fogással mentsek is magokat, ha mindjárt nemtsak a' törvényekkel ellenkező, hanem tsak az Ország' nagyobb javaira nézve veszedelmes dolgot követtek is el. —

„Költ a' Karlton-Housei Udvarban Julius' 30-dik napján, az 1819-dik, 's a' Király ő Felsége' Országlásának 59-dik esztendejében.“

„Isten tartsa-meg a' Királyt!

* * *

Oly környülállások között, mint a' milyenek közzé ezen Királyi Proklamatió Angliát most helyheztetve lenni mutatja, semmit se' szemlélhet egy jó Anglus hazafi keservesebben, mint azt, a' mit egy nagy betsben lévő és hiteles Anglus újság, mint ő mondja, egészszen bizonyos kütföből merített, tudni illik — hogy a' kenyérkereset nélkül lévő, minden idő és nem-béli munkások száma tsak a' Yorkshirei Grófságban 60,000-re, a' Lancashireiben 40,000-re telik.

A' Morning-Chronicle folytában dohog az erőszakos öszszegyülelézések, és, bár leghevesebb Anti-Ministeriális újság, nem gyözi eléggé magasztalni azt, hogy a' tsendes gondolkodásu polgárok fegyverhez kezdtek nyulni, oly feltett czállal, hogy az erőszakoskodónak megzaboláztatásában hathatós segedelemmel legyenek az Országlozások.

A' Blackburnei utolsó gyűlésben nagyon megkülömböztette magát az

Országlás ellen való gondolkodásának kinyilatkoztatása által egy katoná. Ez, holott ekkor is mélyén volt a' Watterlooi ütközetben nyert érdempénze, beszédet intézvén a' népgyűléshez, bocsánatot kért, azért, hogy rosszsz ügyet védelmezett.

Nem régen említettük vala, hogy Gibraltárnál az Anglus és Amérikanus tisztek között oly tüzes czivakodás támadt volna, hogy egyszer már csoportosan duelláltak miatta, még se' igazíthaták el a' dolgot, melyre nézve második versbéli duellálást határoztak vala. Algésiras mellett akartak megvívni, már meg is jelentek vala a' viaskodás' helyén. Megtudván ezt az Algésirasi Spanyol Kommandáns strázsatsoportot küldött oda a' duellálásnak meggátolására, hanem az Amérikai tisztek, kik előre meg gondolták vala azt, hogy a' Spanyol földön valami efféle történhet rajtuk, egy tsajkán nagy számú tengeri katonákat hoztak vala magokkal, kik a' Spanyolokat meglepve, fogva tartoztatták őket addig, míg a' duellálni akaró tisztek dolgokat végzik, melly azonközben sokkal bőszebben végződött-el, mint sem valaki előre tsak gyaníthatta volna is. Itt, mint az újságlevelek megjegyzik, megmutatták a' Sekundánsok, hogy melly sok rosszszat elháríthatnának ők, ha sok olyan okosok találtatnának köztök, mint itt ezek valának, annyival is inkább, hogy a' duellálás' törvényei szerént a' megbékéllésre való jóvállást tsak a' Sekundánsok tehetik, nem magok a' duellálniakarók. Itt, Algésirasnál, szépen, egy tsepp vérnek kiomlása nélkül összebékélltették a' Sekundánsok, a' megvívás' helyére már kiállott Anglus és Amérikanus tiszteket. Az Algésirasi Spanyol Kommandáns azonközben nagyon neheztel, hogy az Amérikai tengeri katonák a' Spanyol katonákat lelartóztatni mércszlették.

* * *

Az Angliai újabb tudósításokban ezeket olvassuk az ott folyó népgyűlésekről: — „A' Yorki, Lankasteri, és Chesteri Grófságokban mind jobban számosodnak az összeseregltések, és naponként fényesetödzőbb tekintetet mutatnak: az Országlószték pedig küldözi oda a' seregokat, az ágyuzókat, 's a' fegyvert. A' Chesteri kastélyban már 50,000 puska fekszik rakáson; Manchesterben is jó számmal vittek. Mind ezek azon lakosoknak felfegyverkeztetésére valók, kik az Országlószték' intézeteinek elősegéllésére özszeszövetkeztek. A' Magistrátusok előkéllettek magokat, hogy mihelyest valamely népgyűlés lázasztó tekintetet mutat, azt azonnal széllyel kergetik. Előbb tsak polgári méltóságaik által szándékoznak élni, de ha e' nem használ, ekkor oszián a' katonaságot is elő fogják szolliáni. Julius' 31-dikén Maclesfielden tartatott egy népgyűlés, melynek előre elhírelt czélzása a' lett volna, hogy itt is képpiselőt valoszszanak egy esztendőre, de, mint mondják, nem merték végrebajtani czélzásokat. — Stockportban tsupa aszszonyokból álló népgyűlés tartatott, kiknek a' volt első munkájok, hogy a' férjfiakat mind eltávoztatták magok közzül; azután egy szép és kedves magaviseletű ifjú aszszonyságot előlülűvé választották, ki egy tüzes beszédet tartván, késznek lenni nyilatkozta magát arra, hogy szivét, testét, és életét áldozatul adja a' hazájért. Augustus' 2-dikán Hunt szándékozott előlülni a' Manchesteri gyűlésben.

Lord Fitz-William a' Chesteri Grófság Lord-Lajtnantjához Lord Stamfordhoz a' népnek ott folyó özszevgyűlékezéseiről kedvező tudósítást tett. Azt erőssíti, hogy jó lélek, jó indulat, lelkesíti őket. Az ő kívánságaik tsak annyiban határozódnak: hogy mindenek közönsége

Választó jussal birjanak, hogy a' Választási votizálás irás által mennyen véghez, 's a' Parlamentum' tagjai esztendőnként választattassanak. Ezen kívül azt is kívánják, hogy ők is képviselőt küldhessenek a' Parlamentumba, a' mely ekképpen egészen új lábra állíthatatna. Találtatnak ugyan itt is békétlenek, de ezeknek száma nagyon kevés, és az úgy nevezett nagy sokaságot leg jobb hajlandóság lelkesíti, mely annyival nevezetesebb dolog, hogy ezen gyűlések is mind olyan kenyér és munka nélkül való háznépes gazdákból állanak, kik mind nagy ingóságban élnek. — A' Ministeri Kurir ellenben azt mondja mind ezekre, hogy ő nem sokat bizik ezen Lord Fitz-William által így megdöntött népgyűléseknek jó lelküségéhez. Ezen Kurir (egy szoll egy vélellesellenkező író) gyaníthatóképpen csak minden néporátoroknak elfogattatása által gondolja, hogy elcsendesíthetők a' lármázások; de hát valyon ez által fog-e nélkül munkát és kenyeret szerezni?

Spanyol Ország.

A' Londoni és Párisi újságlevelek megegygezve erőssítik, hogy Radiksban egyebek között egy kereskedő is elfogattatván, irásai között, mellyek elvették, oly Londoni tudósítások is találtak, mellyekben előre megmondattott, hogy a' Spanyol seregeknél, mellyek a' végre gyűjtettek Radikshoz, hogy hajókra ülven Amérikába evezzenek, a' fog történni, a' mi már valósággal megtörtént. Éppen így beszéltek előre ezen történet felől Gibraltárban is, azzal a' hülömbséggel, hogy itt már azt is erősítették, hogy a' seregek nem csak elleneszegezték volna magokat az Amériká-

ba való evezésnek, hanem, hogy Amérika helyett Madridnak vették volna útjukat, a' mi ezonközben nem teljesedett be. Generális Abisbal elcsit vette. Ha ezen környatállások mellett meggondolja az ember, hogy mennyi lágyelműséggel megszenvedtetett Plandriában az, hogy ott Generális Esparaux Déli Amérika' számára 5000 embereket verbuáljon, 's meg hogy az Oberster Macirone (a' Murat' volt Adjutánsa) ide 's tova való járkalása minden akadályoztatás nélkül megszenvedtetett, nem lehet, hogy ezen történetekben idegen mozgotót is ne gyónitson lenni. (Ész a' Macirone az lasurgenseknél szolgált mosd). Úgy látszik, hogy Generális Abisbal, a' Radiksi mozgásokat észébe vévén, elcsintén, hogy a' dolog felől annál bizonyosabb lehessen, úgy tettette, mint ha ő is a' fegyveres sereggel tartana, 's minekutánna mindennek felől elégségesen tudósított volna, ekkor tselckedte, hogy a' békétlenkedő seregeket Julius' B-dikára virradó éjjel véletlenül meglepte, 's 100 tiszteknél többet vasra veretett, melyben a' volt nevezetes, hogy azon négy Regimenteknek, mellyeknek segédelmekkel ezen dolgot véghez vitette, t. i. hogy nem fognak az Amérikába való menetelre kényszerítetténi. Nem csak tisztek, hanem egyéb lakosok is, kivált kereskedők, sokan elfogattattak Radiksban, 's mint erőssítik, oly dolgokra találtak elvettett irásaikban, mellyek azt mutatják, hogy az öszszeesküvés külső Országokra is kiágazott, ha talám az egész plánum külső kuffőből nem vette származását. A' Regimenteknek, mellyek G. Abisbálnak segítségére voltak, 's a' mellyeknek ő azt megígérte, hogy soha Amérikába küldtetni nem fognak, neveik ezek: Principe, Princessa, Amérika, és Gvaldalaxara. Ezek hei-

lyett már most Kataloniából rendeltettek más Regimentek Kadikshoz: azok a Regimentek pedig, a' melyeknek tisztjeik elfogattattak, vagy más tisztet kapván tsakugyan Amérikába vitettettek, vagy ezek helyett is más Regimentek fognak oda rendeltetni. Hanem az efféle változásokra sok idő sok költség kívántatik; az idegen szállító hajók is sok költséget okoznak Kadikshban való várakozással. De legrosszabb mind ezeknek az ő *morális* következtése, vagy más szóval az a' veszedelemes érzékenység, mellyet ezen törtételeknek lára egész Spanyol Országban, de kivált Amérikában fel fog gerjesztetni. Madridot egészszen néma kámulásba merítette; ott is törtétek emberfogdosások, melly sorsra jutott a' többek közt Gr. Montejó Spanyol Grandos, Grenada' Ex-Kapitánya, a' ki egy időtől fogva, mint számlávetett, Burgosban élén, nem régen, mint Kotsis, Madridba ment vala, a' hol, mikor onnét ismét el akart volna menni, véletlenül elfogattott. Ezen Gróf leggyakrabban Kotsisnak szeret öltözni, mikor el akarja titkolni magát. Ezen öltözetben kormányozta volt a' *Principe de la Pace* ellen történt népszendülést, 's azután az *Aranjuezit*.

Kadiksi levelek erősítik, hogy a' Gróf Alabahal után mindjárt következő rangú Generális lett volna az, ki a' katonákat arra buzdította, hogy az Országlószerk' parantsolatját ne tellyesítsék addig, míg Constitúziót nem ad az Országnek, a' melly határozást egy, a' Regimentekből e' végre kinevezetett Követség által adták tudtára a' fő vezérnek, a' ki úgy mutatta, mint ha ő is egygyetértene kívánságokban, de az alatt alattomosan megtette rendeléseit 's úgy tselekedett,

mint már közönségesen tudja vagyon. Hetteje az engedetlen Regimenteknek azok közé tartozik, kik magukat az utolsó háboruban a' Frantziák ellen legjobban megkülönböztették, melyre nézve attól lehetett tartani, hogy mostani engedetlenségek által a' több Kadiks körül fekvő Regimenteket is, a' mellyek 20,000 emberre tétettettek, fel találják lázasztani.

A' Párisi Constitucionel nevű újságban így okoskodik ezen történetről egy Madridi tudósító: — „Úgy látszik, hogy ezen alkalmatossággal némelly főbb rangú tisztet a' Spanyol seregeknek az Amériikai szolgálattól való mindenkeri idegenkedéseket arra akarták használni, hogy az Országlószerk ellen intéztetett plánumaikat itthon a' félszigeten végrehajtsák, mivelhogy fel nem lehet tenni, hogy még most is ne találtassanak közöttök olyanok, kik azt a' reménységet, mellyet bennük a' Kortések a' Constitúzió 's az ezen építettett szabadság eránt felelevenítettek vala, elméjeből még ma is ki olthatiák volna. De nem fog ezen tekintetben se' ez se' több efféle próbatételeknek soha semmi sikeres következtése lenni. Ez a' mostani összeesküvés is, mint a' kimenetel megmutatta, tsak plánum vala 's tsak mint plánum úgy is cayésze-el. Ha fognak is némelly megátalkodottak még efféle erőszakos próbákat tenni, nem leszsz annak itt soha semmi sikere; magok a' részesek elhagyják 's elárulják összeesküött társaikat. Így árulták-el Minát, midőn Pamplonát véletlenül meg akarta lépni, így Porliert, így Lascyot 's a' többeket, tulajdon katonáik.

Spanyol Amérika.

A' Londoni Morning Chronicle eze-

két közli Trinidadból Jul. 12-dikéről: — „Santa-Féből 3500 Spanyol katonából álló sereg folytatván útját Caraccas felé, hogy a' fő vezérnek *Morillonak* segédelmét vigyen, ezt Independens Generalis *Sant-Ander* tsaknem egészen semmivé tette. Önként megengedte, hogy Chiara nevű városba beszállhasson, a' hova osztán beszorította, melynek a' lett a' következése, hogy a' városnak elesége nem lévén a' Spanyol sereg az Independens seregen által kéntelenített utat tsinalni magának, mely közben az Independensék a' futó seregnek hátuljára oly keményen reá vágtak, hogy az egész sereg megállani 's a' sikon megverekedni kéntelenített, 's megveretlén elszéleztelett. A' fogságra esett Spanyolok' számát ezerre teszik. Néhány csoportot, mellyek a' többektől külön valva futottak, az Independensckhez önként által állottak. *Sant-Ander*, kinek serege a' tartománybéli szülétésű vallonatott emberekből áll, Uj-Grenada' fő városától Santa-Fétől hat napnyi távolságra tanyázik. Már Követek érkeztek hozzá Socorróból, Tunjából, és Pamplonából.

Egy hajó, a' melly Mártzius' 9-dikén evezett ki a' *Callaói* kikötőhelyből, ily tudósítással érkezett meg a' Lord *Cochrane'* hajós seregétől Chili Direktarához: — „A' Lord *Cochrane'* hajós seregétől két hajók, *San Martin* és *O-Higgins*, Febr. 23-dikán nagy ködnek segédelmével *Callaó* kikötőhelyébe belopódván, 's az ott álló Spanyol fregatokra két óráig ágyuzván, egy ágyuzó tsajkát elvettek, 's azzal a' kikötőhelyből nagyon kitsiny veszéssel kijöttek, 's *San Lorenzo* szigetéhez, hol a' hajós sereg vasmatskákon áll, szerentsésen vissza érkeztek. Ezen szigetnél van eláltya azon

hajóknak útja, a' mellyek külömben *Lima* hoz bevezni szoktak. *Lantaro* és *Chacabuco* nevű hajókat elküldötte innét Lord *Cochrane* a' Panamai ököl féle, hogy hat Spanyol terhes hajókat, mellyek onnét fegyveres hajó által kísértetve eveztek ki, felkeressék és elfogják. *Chiloe* felől evezvén a' *Vitoria* nevű Spanyol hajó, és épületre való fával lévén terhelve, a' Lord *Cochrane* kezére került. — A' *Sándor* nevű 74 ágyus Spanyol lineahajót, a' melly néhány hónapok előtt más két hadi hajókkal egygyütt, Radixból mint akkor is említettett tsak könnyű szerrel és minden fegyveres sereg nélkül, oly rendelkezéssel kiküldetett, hogy a' *Cochrane'* hajós seregét *Chili'* és *Peru'* partjai melől elkeresse, más útas hajók látták, hogy útját a' kirendelt ezél féle folytatja. — Rio-de-Janciroban oly hír szárnyalt, hogy *Artigas* és Brasilia között a' békeség megkötött volna.

Német Ország.

Würzburg. — A' 'Sidók ellen itt kiütött népszendületet így írják le az újabb tudósítások: — „Itt már régóta uralkodott alattomban az azért való békételenkedés, hogy a' 'Sidók így elszaporodtak, holott a' régibb időkben tsak egy is meg nem szenvedtetett, a' melly békételenkedésnek tüze végre, mint egy Vulkán oly mérgesen kiüte. E' folyó hónap' 3-dikán seregestül reá rohant a' *Resztyén* nép a' 'Sidóknak házaikra; kereskedői czimerjeket 's czim-írásaikat vad kiáltozással legszaggatta; ajtaikat, ablakaikat, és boltjaikat betörte, 's minthogy némelly 'Sidók védelmezni akarták magokat, az ilyeneket rítul megverte. Egy idevaló kereskedő polgár (*Conrad*, kit közelébb megneveztünk) a' zürzavarbar

megőletett. Ez a' vad lárma 4-dikben ismét megújult; a' melly 'Sidó ajtók, ablakok, és boltok tegnap még be nem törték vala, ma ezekre is rájuk került a' for. Végre nem volt szegény 'Sidóknak mit tenni egyebet, hanem, hogy csoportosan fulásra vegyék a' dolgot 's a' várost oda hagyják, mellyet nagyon szomorú ábrázattal meg is tselekedtek, melly után végezetre a' katonaság a' tsendességet helyre állította. A' katonák közzül is estek el. — Ezen tudósítások szerént úgy látszik, hogy a' lárma három egész napokig tartott, úgy mint Aug. 3-dik, 4-dik, és 5-dik napjain. —

Egy tudósításban, melly Aug. 8-dikán indult Würzburgból, ekképpen fejeztetik ki ezen lármanak resultatuma: Nálunk a' tsendesség, néhány napokig tartott szörnyű nyughatatlankodások után végezetre egészen helyreállított; őrizzenek meg az egek a' Német hazában minden várost az efféle történetekről. A' szegény 'Sidóságot, a' melly ezen napokban ezen vidéken, szomorkodva, le 's fel tsavargott, 's nagy részint a' városon kívül a' szabad ég alatt lógerezett, a' számos katonaság és Politziai tiszték a' városba ismét bekisérték. Néhány százra telik a' számjok, a' kik így vissza jöttek.

Tsaknem ilyen veszedelem fenyegette a' 'Sidókat Aug. 10-dikén a' Ménusi Frankfurt városában is, mellyet az ott kijött újságok is emlitenek röviden, a' Hannau-i újság pedig így ad elő bő-

vebben Aug. 12-dikén: — „Néhány rendbéli tudósításokat vevénk Frankfurtból, mellyek, minthogy egymással nagyobbodon megegyyeznek, hiteleseknek tartathatnak. A' fő Posté hivatal ablakainál, hol a' leveleket kiszokták adni, azok, kik levelekért oda gyülekeztek, nagyon sokan lévén 's mindenik első akarván lenni, nagy tolongás támadott. Előbb csak szóval való motskolódásra, de végre pofozódásra került a' dolog. Ez a' kis veszekedés alkalmatossággul szolgált arra, hogy az a' tűz, melly a' Keresztyén és 'Sidó lakosok között a' hamú alatt már régen pislog, lángot vessen. Mint Würzburgban úgy itt is Hepp! Hepp! kiáltozással köszöntődtek a' 'Sidók az utzákon, melyből most itt majd amott már még nappal is kedvetlen történetek következtek, melynek a' lett a' resultatuma, hogy estvéli 9 órakor több 'Sidóháznak ablakaik behajgáltattak. A' Politzia' katonái 's az ott közel álló katona strázsák ugyan mindent megtettek, hogy a' lármat eltsendesithessék, hanem a' lármazó' száma mind jobban jobban nevedevén, végre itt is kiállani kéntelennitett nem csak az őrző sereg, hanem a' Landwehrnek is egy gyalogokból és lovasokból álló tsapatja, 's így osztán kéntelsnítették engedni a' lármazó, kikről mindazáltal azt jegyzi meg a' tudósító, hogy egy valóságos derék polgár se' volt köztök. Az azóta eltelt éjjeleken szüntelen járván a' katona csoportok le 's fel az utzákon, 's a' Magistratus a' néphez hathatós Proklamatiót intézvén, többé nem háborított meg a' tsendességet.

Száz forint Conventiós pénzért adtak Váltó czédulában: —

Aug. 17-dikén 247 — 18-dikén 247½ — 19-dikén 247¾ — forintot.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

B e t s.

A' Klagenfurti újságban ezek irattának Augustus' 15 - dikén: — „Koronatorok Ferdinandus' Cs. Fő Hercegsége e' hónap 11 - dikén délutáni 4 óratájban kivánt jó egészségben megérkezettide. Érkezését agyak' dörgése jelentette. Főbb kísérője Feldmarschal Gróf Bellegarde' Excellentiája. Az utzában, melyeken bejött, a' Bárá Wimpfen gyalog Regimentje tette kettős sornak formálásával a' katonai tiszteletet, 's az Arany Napnál is, a' hol szállását vette' Cs. Fő Hercegsége, ugyan ezen Regimentnek egy Kompaniája kieresztett zászlóval és Törölmuzsikával parádézott. Éti szekeréből való kiszállása után legelőbb is ezen Regimentnek ablakait előtt való elléptetését méltóztatott parancsolni' Cs. Fő Hercegsége; azután, melly már 6 óratájban esett, audientziákat méltóztatott adni az itt lévő Polgári és Katonai tiszti karoknak, 7 órákor pedig egy a' muzsika kedvelőheek itt található számos társasága által adatott énekes és muzsika Akademiát tisztelte meg jelenlétével.

A' következő napon reggeli 7 órákor a' katonagyakorló helyre menvén, a' nevezett Regimentet megnézegetni, azal különbözőb gyakorlási munkákat tétetni, 's végre mind ezekkel való nagy meglegedését kegyesen könyilathoztatni méltóztatván, azután valamint délelőtti úgy délutáni idejét, az itt található különbözőb féle polgári és katonai közönséges intézeteknek meg szemlélésére fordította. A' magános intézetek között megnézte Viktringben a' Moró atyafiak finum posztófabrikáját. Estve az Országházánál bál volt, 's a' város szépen

megvilágosított. — Júnét 15 - dikén reggeli 6 órákor, midőn a' polgári és katonai tiszti karok udvarlására jött megjelentek, 's a' katonaság most is, az itt ideérkezésekor kettős parádézó sornak formált volna, ágyuk dörgése mellett 's a' sokaságonak ezer áldashívása között, átjárt Leibach felé tovább folytatva' Cs. Fő Hercegsége.

Elegyes Dolgok.

Sandról azt erőszítik a' Bajorok újságírók, hogy nem régen még egyszer kérdés alá vonattatván, már most nagyon sokra kibotsátkozott.

A' Párisi két Jurista tanuló *Armand* és *Chavelet*, kik azzal vádoltatván, hogy megfoghat az Előjárók' hatalmának ellene szegyezték volna, elfogattattak 's Heilbrunn gyejébe állítottak vela, mint a' Professzorok *Bavoux*, hasonló módon vádoltattak a' vád alól 's elbotsátkoztak.

A' Heidelbergi Univerzitas nagyon dicséretik némelly külső levelekben, azért, hogy a' mikor mindentünnét kénytelennek, onnét nem írhatnak egyebet, hanem, hogy ott legnagyobb tudatességet tanítanak.

Wiesbadenből azt írják a' Renuzi Újságok, hogy nem igaz a' mit a' Svéviai levelek a' Nassaui Hercegségről elhíreltek, hogy t. i. ott éppen oly sok fogdosások történtek volna. Azt is a' mesék közé számlálják ezen levelek, hogy *Schwalbach* nál valami megokolt bebukolt személyek egy Koronát fűt fényes nappal megtámodtak volna.